

Sarajevo, 04.07.2016. godine

TJEDNI PREGLED KRETANJA NA GLOBALNIM FINANCIJSKIM TRŽIŠTIMA
27.06.2016.-01.07.2016.

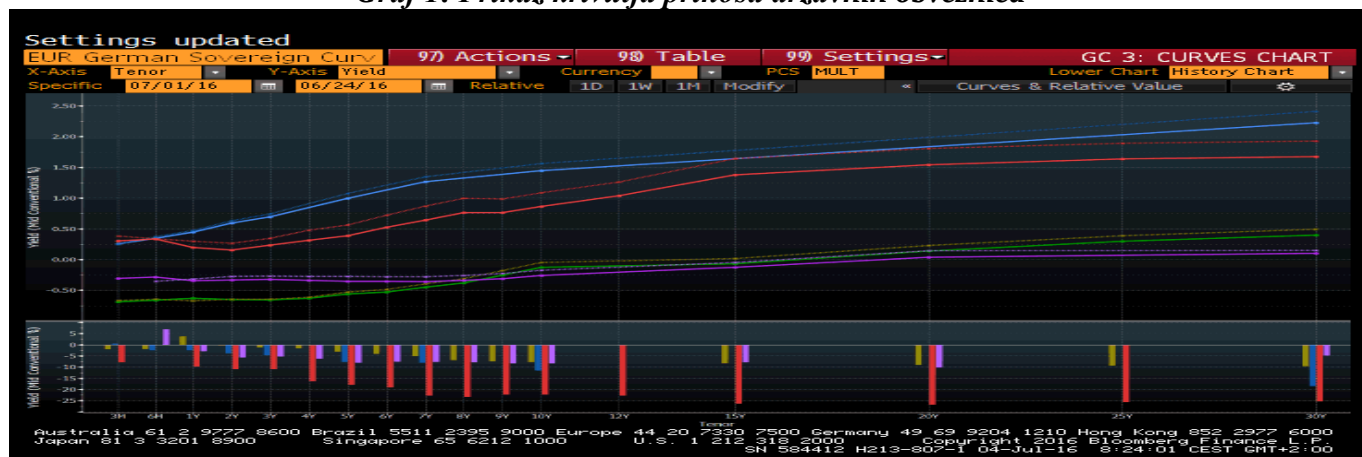
Tablica 1: Prikaz kretanja prinosa na državne obveznice

Prinosi	Eurozona				SAD				Velika Britanija				Japan			
	24.6.16	-	1.7.16		24.6.16	-	1.7.16		24.6.16	-	1.7.16		24.6.16	-	1.7.16	
2 godine	-0,65	-	-0,65	→	0,63	-	0,59	↘	0,27	-	0,16	↘	-0,27	-	-0,33	↘
5 godina	-0,53	-	-0,56	↘	1,07	-	0,99	↘	0,57	-	0,39	↘	-0,27	-	-0,35	↘
10 godina	-0,05	-	-0,13	↘	1,56	-	1,44	↘	1,09	-	0,86	↘	-0,17	-	-0,25	↘

Tablica 2: Prikaz kretanja prinosa na njemačke Bubillove

Dospijanje	Prinosi			
	24.6.16	-	1.7.16	
3 mjeseca	-0,668	-	-0,689	↘
6 mjeseci	-0,646	-	-0,665	↘
1 godina	-0,637	-	-0,600	↗

Graf 1: Prikaz krivulja prinosa državnih obveznica

Graf prikazuje krive prinosa Njemačke (zeleni), SAD (plavi), Velike Britanije (crveni) i Japana (ljubičasti) za razdoblja od 3 mjeseca do 30 godina na dane 01.07.2016. godine (pune linije) i 24.06.2016. godine (isprekidane linije). Na donjem dijelu grafa je prikazana razlika između vrijednosti odgovarajućih prinosa na navedene datume.

EUROZONA

Početkom proteklog tjedna kretanje prinosa obveznica eurozone je i dalje bilo pod utjecajem izlaska Velike Britanije iz EU i potencijalnih rizika koje rezultati mogu imati na EU. Tako je do četvrtka prinos na desetogodišnje njemačke obveznice zabilježio novu rekordno nisku razinu od -0,13%. Istog dana, rekordno niske prinose zabilježile su dvogodišnje (-0,661%) i petogodišnje (-0,567%) njemačke obveznice.

Kreditna rejting agencija S&P je smanjila rejting EU na AA sa AA+ pod utjecajem fiskalne zabrinutosti za EU kada Velika Britanija, kao jedan od najbogatijih kontributora napusti ovaj blok. Predstavnici ECB-a su tijekom proteklog tjedna u izjavama ukazivali na potencijalne rizike odluke Velike Britanije na ekonomski rast, odnosno oporavak eurozone. Bloomberg je objavio da ECB razmišlja o ublažavanju pravila programa kupovina obveznica (kvantitativnih olakšica), kako bi osigurala da nakon glasanja u korist Brexita ima dovoljno obveznica koje će kupovati. Za sada izjave članova UV ECB-a ne ukazuju na spremnost da se raspravlja o promjeni monetarne politike.

MMF je povećao prognoze gospodarskog rasta Njemačke za tekuću godinu na 1,7% sa ranijih 1,5%, ali je smanjio prognoze za narednu godinu na 1,5% sa 1,6%, koliko je ranije očekivano.

Njemačka je emitirala jednogodišnje trezorske zapise po prinosu od -0,61%, Francuska tromjesečne (-0,543%), petomjesečne (-0,547%) i jednogodišnje (-0,541%), a Italija šestomjesečne (-0,15%) trezorske zapise. Italija je emitirala petogodišnje obveznice (po rekordno niskom prinosu od 0,33%), kao i desetogodišnje obveznice (1,35%).

Tablica 3: Kretanje ekonomskih pokazatelja za eurozonu

Red.br.	Ekonomski pokazatelji		Očekivanje	Stvarno stanje	Prethodno razdoblje
1.	Monetarni agregat M3 - EZ (G/G)	SVIBANJ	4,8%	4,9%	4,6%
2.	Stopa inflacije – EZ (prelim.)	LIPANJ	0,0%	0,1%	-0,1%
3.	PMI indeks radnointenzivnog sektora – EZ	LIPANJ	52,6	52,8	51,5
4.	Indeks ekonomskog povjerenja – EZ	LIPANJ	104,7	104,4	104,6
5.	Stopa nezaposlenosti – EZ	SVIBANJ	10,1%	10,1%	10,2%
6.	Stopa nezaposlenosti – Njemačka	LIPANJ	6,1%	6,1%	6,1%
7.	Stopa nezaposlenosti – Belgija	SVIBANJ	-	8,4%	8,3%
8.	Stopa nezaposlenosti – Italija (prelim.)	SVIBANJ	11,7%	11,5%	11,6%
9.	Odnos duga i GDP-a – Italija (tromjesečno)	I tromjesečje	-	4,7%	2,6%

SAD

Povećanje zabrinutosti zbog učinaka koje bi izlazak Velike Britanije iz EU mogao imati na globalno gospodarstvo tijekom proteklog tjedna je utjecalo na rast tražnje za američkom financijskom aktivom. Iz ovog razloga je zabilježeno smanjenje prinosa američkih obveznica, te su tijekom proteklog tjedna prinosi dvogodišnjih obveznica smanjeni na najnižu razinu od listopada prošle godine, prinosi na petogodišnje obveznice su na najnižoj razini u posljednje tri godine, a prinosi na desetogodišnje obveznice na najnižoj razini u posljednje četiri godine. Američka kriva prinosa je zabilježila i smanjenje nagiba u odnosu na razdoblje prije britanskog referenduma. Ovaj događaj je značajno utjecao na smanjenje očekivanja sudionika na tržištu da će FOMC uskoro povećati referentnu kamatnu stopu. Sudeći prema fjučersima na FED-ovu referentnu kamatnu stopu, vjerojatnoća da će FOMC na nekom od naredna tri sastanka donijeti odluku o povećanju referentne kamatne stope trenutno iznosi od 0,0% do 2,0%. Pored toga, najveće očekivanje da će se desiti ovaj događaj, odnosno vjerojatnoću od 44,6%, ima sastanak FOMC-a u prosincu 2017. godine.

Tijekom proteklog tjedna je zabilježen rast tražnje za američkim dionicama, te je dionički indeks Dow Jones povećan za 3,15% na tjednoj razini, a indeks S&P 500 za 3,22%.

Predsjednik FED-a iz St. Luisa, Bullard, je izjavio krajem proteklog tjedna da očekuje da će izlazak Velike Britanije iz EU imati „minoran“ utjecaj na američko gospodarstvo, te se zbog toga i dalje zalaže za povećanje referentne kamatne stope. Ipak, Bullard je izjavio da je veoma zabrinut zbog niskih inflatornih očekivanja. Međutim, njegov kolega iz Dalasa, Kaplan, je izjavio da bi odluka Britanaca da izađu iz EU, mogla utjecati na usporenje globalnog ekonomskog rasta, te da je pitanje kakav će utjecaj ta odluka imati na ostale zemlje u eurozoni. Predsjednica FED-a iz Klivlenda, Mester, je izjavila u petak da FED može sačekati sa povećanjem referentne kamatne stope, kao i da globalna ekonomska kretanja utječu na očekivanja ove institucije. Prema njenim riječima, dešavanja u Kini i kretanje cijene nafte i dalje predstavljaju najveće rizike za gospodarstvo SAD.

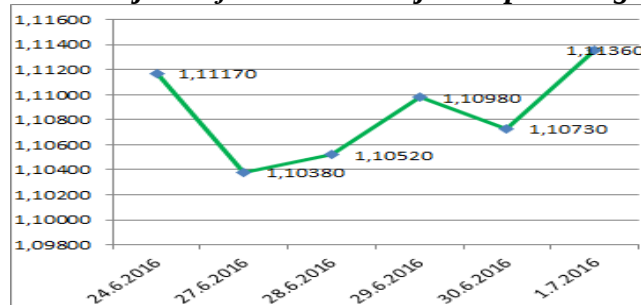
Tablica 4: Kretanje ekonomskih pokazatelja za SAD

Red. br.	Ekonomski pokazatelji		Očekivanje	Stvarno stanje	Prethodno razdoblje
1.	GDP – finalni podatak (G/G)	I tromjesečje	1,0%	1,1%	1,4%
2.	Indeks osobne potrošnje – finalni podatak (G/G)	I tromjesečje	2,0%	1,5%	2,4%
3.	Indeks kuća koje čekaju na realizaciju prodaje (M/M)	SVIBANJ	-1,1%	-3,7%	3,9%
4.	Trgovinska bilanca (USD milijardi)	SVIBANJ	-59,5	-60,6	-57,5
5.	PCE deflator (G/G)	SVIBANJ	1,0%	0,9%	1,1%
6.	Indeks osobnih prihoda (M/M)	SVIBANJ	0,3%	0,2%	0,5%
7.	Indeks osobne potrošnje (M/M)	SVIBANJ	0,4%	0,4%	1,1%
8.	Indeks potrošačkog povjerenja	LIPANJ	93,5	98,0	92,4
9.	ISM indeks radnointenzivne proizvodnje	LIPANJ	51,3	53,2	51,3
10.	PMI indeks radnointenzivne proizvodnje	LIPANJ	51,2	51,3	50,7

11.	Indeks radnointen. proizvodnje FED iz Ričmona	LIPANJ	3	-7	-1
12.	Inicijalni zahtjevi nezaposlenih za pomoć	25. LIPANJ	267.000	268.000	258.000

Tijekom proteklog tjedna USD je deprecirao u odnosu na EUR, te je tečaj EUR/USD povećan sa razine od 1,1117 na razinu od 1,1136.

Graf 2: Kretanje tečaja EUR/USD tijekom proteklog tjedna

VELIKA BRITANIJA

Tijekom proteklog tjedna GBP je nastavila da deprecira u odnosu na EUR i USD, što je posljedica rezultata referenduma i očekivanja tržišnih sudionika da će se Velika Britanija suočiti sa usporenim gospodarskim rastom, dok će BoE biti prinuđena da pojača monetarne stimulanse. Guverner BoE, Carney, je tijekom tjedna izjavio da će BoE vjerojatno trebati dodatne stimulanse u ekonomiji tijekom ljeta, nakon šokova koji su se desili kao posljedica rezultata referenduma u Velikoj Britaniji. Carney je upozorio da postoje limiti u tome koliko BoE može da snizi referentnu kamatnu stopu, ističući da BoE ima na raspolaganju brojne mjere i politike kojima može upravljati ekonomijom i ogromnim bankarskim sektorom kroz šokove koji su se materijalizirali nakon referenduma. Pored trenutne situacije u zemlji, dodatne pritiske na GBP stvara ogromni deficit tekućeg računa, kao i očekivanja da će strane investicije biti smanjene kao rezultat Brexita. Prva operacija likvidnosti koja je provedena nakon Brexita je pokazala da su banke snažno pojačale tražnju za gotovinom, te je tako zahtijevano duplo više sredstava nego što je alocirano. Ova operacija je, također, karakteristična po tome što je zabilježena najveća alokacija novca od strane BoE po najnižem stupnju prihvatljivog kolaterala. Rejting agencije S&P, Fitch i Moodys su snizile kreditni rejting Velike Britanije. S&P je snizio rejting sa AAA na AA, dok su druge dvije agencije rejting snizile sa AA + na AA uz negativan outlook. Kao posljedica trenutnog stanja u Velikoj Britaniji prinosi na desetogodišnje obveznice Velike Britanije su, tijekom trgovanja u prošlom tjednu, smanjeni ispod 1%, što je rekordno niska razina.

Ministar financija, Osborne, odrekao se cilja politike da se proračunski deficit Velike Britanije preokrene u suficit do 2020. godine, te je istakao da Velika Britanija treba da bude realistična oko dostizanja suficita do kraja dekade, s obzirom na to da ekonomija pokazuje jasne znakove usporenja nakon referenduma. Osborne, koji se zalagao za ostanak zemlje u EU bloku, također, je postavio cilj smanjenja korporativnog poreza na 15%, sa ciljem poticanja poslovnih investicija u Velikoj Britaniji, nakon odluke glasača da zemlja napusti EU.

Tablica 5: Kretanje ekonomskih pokazatelja za UK

Red. br.	Ekonomski pokazatelji		Očekivanje	Stvarno stanje	Prethodno razdoblje
1.	Nationwide cijene kuća (G/G)	LIPANJ	4,9%	5,1%	4,7%
2.	Neto potrošački krediti (u mlrd GBP)	SVIBANJ	2,2	2,8	0,1
3.	Hipotekarni krediti	SVIBANJ	65.300	67.000	66.200
4.	Monetarni agregat M4 (G/G)	SVIBANJ	-	1,8%	1,1%
5.	Gfk povjerenje potrošača	LIPANJ	-2	-1	-1
6.	GDP (Q/Q) F	I TROMJESEČJE	0,4%	0,4%	0,4%
7.	Tekući račun (u mlrd GBP)	I TROMJESEČJE	-28,0	-32,6	-34,0
8.	Ukupne poslovne investicije (Q/Q) F	I TROMJESEČJE	-	-0,6%	-0,5%
9.	PMI radnointenzivni sektor	LIPANJ	50,1	52,1	50,4

Tijekom proteklog tjedna GBP je deprecirala u odnosu na EUR i u odnosu na USD. Tečaj EUR/GBP je bilježio rast sa razine od 0,81274 na razinu od 0,83869, dok je tečaj GBP/USD smanjen sa razine od 1,3679 na razinu od 1,3267.

JAPAN

Tijekom proteklog tjedna prinosi na japanske državne obveznice sa dužim rokovima dospijea su zabilježili rekordno niske razine, nakon što su rezultati referenduma u Velikoj Britaniji potakli potražnju za sigurnijim državnim obveznicama. Reuters je objavio vijest da je, s jedne strane, premijer Abe dao instrukciju BoJ, koja se odnosi na osiguranje dovoljno likvidnosti na tržištima, dok je, s druge strane, Vlada Japana spremna pružiti fiskalnu podršku gospodarskom razvoju, odnosno proširiti planirane mjere poticaja za više od 10 biliona JPY. Japanski zvaničnici su u svojim izjavama proteklog tjedna izrazili spremnost da hitno interveniraju, ukoliko tržišne turbulencije postanu prekomjerne. Također, japanski premijer Abe istakao je da će Vlada Japana mobilizirati sve mjere politike, kako bi se ograničio negativan utjecaj Brexita na japansku ekonomiju. Prema rezultatima tromjesečnog istraživanja BoJ, objavljenim krajem tjedna, veliki proizvođači očekuju da će se tečaj USD/JPY kretati u prosjeku oko 111,41 u tekućoj fiskalnoj godini, što je znatno veća razina u odnosu na prethodna razdoblja, te znak da nisu uzeti u obzir učinci nedavne aprecijacije JPY.

Tablica 6: Kretanje ekonomskih pokazatelja za Japan

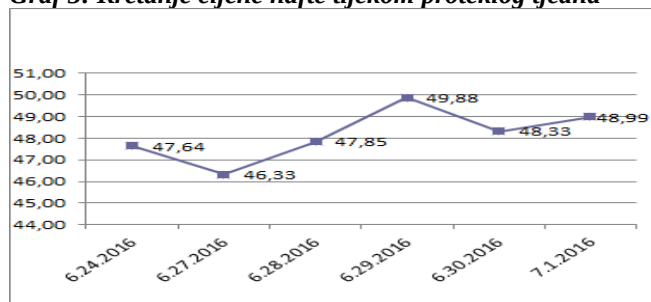
	Ekonomski pokazatelji		Očekivanje	Stvarno stanje	Prethodno razdoblje
1.	Stopa inflacije (G/G)	SVIBANJ	-0,5%	-0,4%	-0,3%
2.	Temeljna inflacija (G/G)	SVIBANJ	0,6%	0,6%	0,7%
3.	Stopa nezaposlenosti	SVIBANJ	3,2%	3,2%	3,2%
4.	Maloprodaja (G/G)	SVIBANJ	-1,6%	-1,9%	-0,9%
5.	Industrijska proizvodnja (G/G) P	SVIBANJ	1,9%	-0,1%	-3,3%
6.	Porudžbine građevinskog sektora (G/G)	SVIBANJ	-	34,5%	-16,9%
7.	PMI indeks radnointenzivnog sektora F	LIPANJ	-	48,1	47,7
8.	Indeks povjerenja potrošača	LIPANJ	41,1	41,8	40,9
9.	Prodaja automobila (G/G)	LIPANJ	-	3,0%	6,6%

JPY je tijekom proteklog tjedna deprecirao u odnosu na EUR, te je tečaj EUR/JPY zabilježio rast sa razine od 113,65 na razinu od 114,16. JPY je blago deprecirao i u odnosu na USD, te je tečaj USD/JPY povećan sa razine od 102,22 na razinu od 102,52.

NAFTA I ZLATO

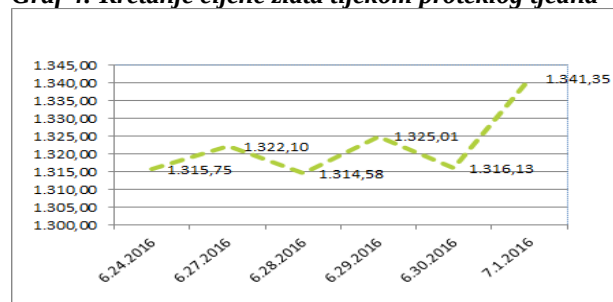
Na otvaranju njujorške burze u ponedjeljak cijena nafte je iznosila 47,64 USD (42,85 EUR). Početkom proteklog tjedna cijena nafte je zabilježila smanjenje nakon što je aprecijacija USD utjecala na pad tražnje za ovim energentom. Povećana volatilnost kretanja cijene nafte je obilježila protekli tjedan i rezultat je i dalje prisutne volatilnosti na tržištima, nakon objavljivanja rezultata referenduma u Velikoj Britaniji o izlasku iz EU. Značajan doprinos takvom kretanju cijene ovog energenta dalo je objavljivanje informacije o većem od očekivanog smanjenju zaliha nafte u SAD tijekom trećeg tjedna lipnja. Ove informacije su potakle špekulacije da bi uskoro moglo doći do uravnoteženja ponude i tražnje na tržištu ovog energenta. Utjecaj na smanjenje cijene nafte u četvrtak imala je realizacija profita od strane sudionika na tržištu s obzirom na to da je na tromjesečnoj razini cijena nafte povećana za 9,99 USD, odnosno 26,1%. Objavljivanje podataka o povećanju ISM pokazatelja prerađivačkog sektora u SAD na najvišu razinu u posljednjih 16 mjeseci je doprinijelo rastu cijene nafte, koja je na zatvaranju tržišta u petak iznosila 48,99 USD (43,99 EUR).

Graf 3: Kretanje cijene nafte tijekom proteklog tjedna

Na otvaranju londonske burze u ponedjeljak cijena jedne fine unce zlata je iznosila 1.315,75 USD (1.183,55 EUR). Nakon što je cijena zlata zabilježila rast pod utjecajem objavljivanja rezultata referenduma o izlasku Velike Britanije iz EU, početkom i sredinom proteklog tjedna cijena ovog plemenitog metala nije bilježila značajne promjene. Kretanje cijene zlata je relativno bilo usklađeno sa kretanjem tečaja EUR/USD. Tijekom drugog tromjesečja tekuće godine cijena jedne fine unce zlata je povećana 83,69 USD, odnosno 6,79%, što je drugo tromjesečje zaredom da cijena ovog plemenitog metala bilježi rast, nakon što je šest tromjesečja zaredom bilježila smanjenje. Međutim, tijekom trgovanja u petak cijena zlata je zabilježila značajnu razinu rasta od 25,22 USD po jednoj finoj unci na dnevnoj razini pod utjecajem objavljivanja podataka o stagnaciji kineskog prerađivačkog sektora, ali i špekulacija da bi FED mogao zadržati referentnu kamatnu stopu na trenutnoj razini, duže nego što se to ranije očekivalo. Na zatvaranju tržišta u petak cijena zlata je iznosila 1.341,35 USD (1.204,52 EUR), što predstavlja njen najvišu razinu zabilježen na zatvaranju tržišta od ožujka 2014. godine.

Graf 4: Kretanje cijene zlata tijekom proteklog tjedna

Pripremili:
Služba Front Office
Odjeljenje za bankarstvo

Odricanje od odgovornosti (Disclaimer)

Navedeni pregled kretanja je zasnovan na temelju vanjskih izvora i ne sadrži bilo kakve komentare, procjene i stavove CB BiH. Centralna banka ne može garantirati njihovu tačnost i ne snosi odgovornost za izravnu ili neizravnu štetu koja može nastupiti kao posljedica korištenja ili nemogućnosti korištenja informacija, materijala ili sadržaja, ili za posljedice odluka donesenih na bazi njih.